

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Agenda, Sev Ritvale Osnabrvdense

Franz Wilhelm <Osnabrück, Bischof>

Coloniæ Agrippinæ

Formulæ scribendi in libris, habendis apud Parochos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41233

FORMVLÆ SCRIBENDI
IN LIBRIS,
habendis apud Parochos.

Liber Baptizatorum habeatur in Ecclesiis, in quibus confer-
tur Baptisma.

Liber Confirmatorum habeatur in Ecclesiis, in quibus con-
fertur Chrisma.

Liber Matrimoniorum.

Liber Status animarum.

Liber Defunctorum habeatur etiam
in omnibus Ecclesiis, in quibus de-
functi sepeliuntur.

Hi tres habeantur à quoli-
bet Parocho.

Advertat in primis Parochus, ut in libris, tam Baptizatorum &
Confirmatorum, quam Matrimoniorum & Defunctorum, expri-
mat semper, non solum nomen personarum quæ ibi nominantur,
sed etiam familiam.

Forma describendi Baptizatos in primo lib.

Anno Domini Die Mensis Ego N. Pa-
rochus hujus Ecclesiæ S. N. Civitatis, vel loci N. bap-
tizavi infantem, die natum, vel natam, ex N. & N.
conjugibus hujus loci vel Parochiæ S. N. & ex tali patria
& familia; cui impositum est nomen N. Patrini fuerunt
N. filius N. ex Parochia seu loco N. & N. conjux N. filia
N. ex Parochia seu loco N.

*Si infans non fuerit ex legitimo matrimonio natus, nomen sal-
tem alterius parentis, de quo constat, scribatur; (omnis tamen in-
famie vitetur occasio;) si vero de neutro constat, ita scribatur:*

Baptizavi infantem, cujus parentes ignorantur, na-
tum die &c. ut supra.

*Si expositus sit infans, exprimatur, quo die, ubi, & à quo re-
tus, & quot dierum verisimiliter sit; & baptizetur sub conditione,
si ignoratur, fuisse baptizatum.*

*Si infans domi, ob imminens mortis periculum, baptizatus sit,
tunc ita scribatur:*

Anno die mensis natus est N. filius N. & N.
conjugum, &c. ut supra. quem ob imminens mortis peri-
culum in domo rite baptizavit N. obstetrix probata, vel
N. filius N. ut mihi retulit N.

*Si supervixerit infans, & ei adhibita sint in Ecclesia sacra cæri-
monia, ita addatur:*

Die ejusdem mensis ad Ecclesiam portatus est in-
fans prædictus, ipsique ego Parochus sacras cærimonia
& preces adhibui, & N. nomen imposui.

Si forte non Parochus sed alius baptizaverit, id exprimatur.

*Si fuerit baptizatus sub conditione (Si non es baptiza-
tus &c.) id pariter exprimatur.*

Forma describendi Confirmatos in secundo libro.

Anno die mensis, &c. qui fuit dies &c. N. filius
N. & N. Conjugum, N. vel filia N. (& si fuerit nupta,
addatur, Vxor N.) Sacramentum Confirmationis accepit
à Reverendissimo Domino N. Episcopo N. in Ecclesia
S. N. Civitatis vel loci N. Compater fuit N. filius N.
Parochiæ S. N. Civitatis vel loci N.

*Marium descriptio in una pagina, seu prima facie sôii, femina-
narum verò in altera, se junctim notetur.*

*Si de Confirmato non constet, an ex legitimo Matrimonio geni-
tus sit, vel parentes ignorentur; servetur, quod in libro Baptiza-
torum præscriptum est.*

Forma

Forma scribendi conjugatos in tertio libro.

Anno die mensis denunciationibus præmissis, tribus continuis diebus Festivis, quarum prima, die secunda, die tertia, die inter Missæ Parochialis solemnia, habita est; nulloque legitimo impedimento detecto, ego N. Rector hujus Ecclesiæ Parochialis N. Civitatis vel loci N. filium N. Parochiæ S. N. & N. filiam N. seu relictam quondam N. (si vidua fuerit) hujus loci seu Parochiæ S. N. in Ecclesiæ N. interrogavi; eorumque mutuo consensu habito, solemniter, per verba de præsentibus, Matrimonio conjunxi, præsentibus testibus notis, N. filio N. qui habitat in Parochia S. N. & N. filio N. &c. & N. filio N. &c. postea eis ex ritu sanctæ Matris Ecclesiæ (si tamen nuptias benedixerit) in Missæ celebratione benedixi.

Si unus ex iis, qui Matrimonium contrahere voluerint, alterius Parochiæ fuerit; antequam admittatur, Parochus, in cujus Ecclesia Matrimonium celebrari debet, denunciationum, in ejus Parochia rite factarum, fidem scriptam habeat; quæ asservetur; & res tota exprimat in ipsomet libro Matrimoniorum, hac ratione:

Denunciations hujus Matrimonii factæ sunt etiam à Reverendo Domino N. Parocho Ecclesiæ S. N. sub cujus cura dictus N. vel dicta N. habitat; ut ex ipsius Parochi scripto, servato apud me, apparet. Denunciationum autem prima, facta est die secunda, die tertia, die inter Missæ Parochialis solemnia, nullumque impedimentum canonicum detectum est.

Si autem alteruter sit diversæ diœcesis, testimonium Parochi, affirmantis, denunciations esse rite præstitas, nullius roboris censetur, nisi ab Episcopo, vel ab ejus Vicario generali illius diœcesis, subscriptione & sigillo comprobatum, & ab Episcopo, seu ejus

*Vicario, loci ubi contrahitur Matrimonium, recognitum sit, ab eo-
que licentia contrahendi fuerit obtenta.*

*Vbi vero, Ordinarii concessu, (quod scripto constare debet,) de-
nunciaciones aliqua differenda aut omittenda interdum sint, ita
notentur:*

Anno Domini die mensis Denunciationum
unâ die ritè factâ, reliquis vero dilatis post Matrimonii
celebrationem, ex facultate, scripto concessa à Reveren-
diss. N. seu à Vicario N. sub die datis, &c. infra scri-
pti tenoris, quam penes me seruo cum aliis hujusmodi
facultatibus, nulloque prorsus impedimento allato; E-
go &c. ut supra.

*Denunciaciones vero, quæ post contractum Matrimonium fiunt,
ita scribantur:*

Anno die mensis qui fuit Festus &c. & se-
quenti, qui fuit Dominicus, &c. ejusdem mensis, Ego
N. Rector hujus Ecclesiæ S. N. inter Missarum solemnia
denunciaciones habui matrimonii, jam prævia opportu-
na dispensatione initi inter N. & N. die hujus
mensis; nullum tamen Canonicum impedimentum ab
aliquo allatum est, quo minus hujusmodi Matrimonium
ratum ac firmum esse debeat.

*Si autem denunciaciones omnes omittenda sint aut differenda, ita
scribantur: Denunciacionibus omnibus omisiss vel dilatis,
&c. ex facultate &c. Ego Rector, N. &c. ut supra.*

*Cæterum, si alteri Presbytero ab Ordinario, vel à Parocho ipso,
facultas facta sit conjungendi aliquos, id in libro proprii Parochi sic
adnotetur, ipsius Parochi manu: N. Presbyter vel Capellanus
Ecclesiæ N. de licentia Reverendiss. Episcopi N. seu N. e-
jus Vicarii, loci N. aut mea, quæ penes me extat, N. filium
N. & N. &c. Matrimonio conjunxi &c. ut supra. Et ego
N. Parochus N. subscripsi; & testor, rem ita se habere.*

Quod

Quod si ex denunciationibus compertum sit, conjuges aliquo consanguinitatis aut affinitatis gradu conjunctos esse, & nihilominus ad contrahendum fuerit cum ipsis Apostolica autoritate dispensatum; adnotetur gradus consanguinitatis vel affinitatis dispensatæ, & compendium decreti super ea re lati cum die & anno ac Notarii de illo rogati nomine, hoc modo:

Anno Domini die mensis præmissi denunciationibus, ac comperto impedimento secundi vel tertii aut quarti gradus consanguinitatis, vel affinitatis, seu alio quovis, &c. inter N. & N. &c. obtentoque per eos Apostolicæ Sedis mandato de dispensando, & cum eis per Reverendissimum Episcopum N. autoritate dispensato sub die Anno ut constat ex actis Notarii Officii prædicti Episcopi, eos matrimonio conjunxi, &c. ut in prædicta formula.

Denunciations autem, factæ in diversis Parochiis, Sponsi videlicet & Sponse, ab utroque Parocho in libro notari debent, etiam si Matrimonium non sequatur.

Forma describendi statum animarum in quarto libro.

Familia quæque distincte in libro notetur, intervallo relicto ab unaquaque ad alteram subsequentem: in quo sigillatim scribantur, nomen, cognomen, ætas singulorum, qui ex familia sunt, vel tanquam advenæ in ea vivunt.

Qui vero ad sacram Communionem admissi sunt, hoc signum C. in margine è contra habeant.

Qui Sacramento Confirmationis sunt muniti, hoc signum habeant, Chr.

Qui ad alium locum habitandum accesserint, eorum nomina subductâ lineâ notentur.

Hac igitur ratione fiat :

Anno die mensis in via seu platea, seu pago, in propriis ædibus Pauli N. vel in ædibus N. à Paulo conductis, habitant,

Chr. Paulus N. Petri filius, annorum &c.

Chr. Apollonia, ejus uxor, filia Iacobi N. annorum &c.

C. Dominicus, eorum filius, annorum &c.

Lucia, eorum filia, annorum &c.

C. *Chr.* Antonius, filius N. famulus, annorum &c.

C. Catharina N. filia N. ancilla, annorum &c.

✠ Martinus, filius N. annorum &c.

Forma describendi defunctos in quinto libro.

Describatur, quis & quæ fuerit, & cui Sacramenta ministraverit, quando quis mortuus sit, & ubi sepultus. Quod hoc pacto fieri poterit :

Anno die mensis N. filius vel filia N. ex loco N. ætatis N. (*si hæc sciri possunt,*) in domo N. in communionem S. Matris Ecclesiæ animam Deo reddidit; cujus corpus die N. sepultum est in Ecclesia S. N. mihi N. vel N. Confessario probato, confessus die sanctissimoque Viatico reffectus, die & sacri Olei unctioe roboratus etiam per me, die

D E O ter optimo maximo, **D E I P A R Æ** Virgini, **S.** Apostolo Petro, **SS.** Crispino & Crispiniano, Sanctisque omnibus, laus, honor, & gloria.

F I N I S.